

УДК 371.72/378.047

doi: 10.15330/fcult.33.142-144

Юрій Мосейчук, Юрій Палічук

МОТИВАЦІЯ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ У СТУДЕНТІВ НА ЗАСАДАХ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Мета. З'ясувати ефективність мотивації студентів до формування культури здоров'язбереження на засадах міждисциплінарної інтеграції. *Методи.* Для вирішення поставлених завдань був використаний аналіз, узагальнення науково-методичної літератури, анкетування, тести. В дослідженні брали участь 208 студентів та викладачі Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Дослідження проводилось у два етапи. Констатувальний етап експериментального дослідження полягав у діагностику мотивації студентів. Результати визначали як сформованість мотиваційно-світлоглядного компонента культури здоров'язбереження. На другому етапі проводився формувальний педагогічний експеримент під час якого експериментальній групі була реалізована авторська методика формування культури здоров'язбереження. *Результати.* Встановлено, що використання міждисциплінарної інтеграції при вивченні філософії, історії української культури, безпеки життєдіяльності та фізичного виховання позитивно вплинуло на рівень культури здоров'язбереження студентів. Зокрема, 27,9% студентів досягли високого рівня культури здоров'язбереження, 38,3% – достатнього, 30,2% – задовільного, 3,4% мали низький та середній рівні. *Висновок.* Формування культури здоров'язбереження у студентів необхідно здійснювати на засадах міждисциплінарної інтеграції.

Ключові слова: культура здоров'язбереження, студенти, мотивація, міждисциплінарна інтеграція.

The article discusses the problems of forming the health culture of students in pedagogical theory and practice. The main problems that need to be taken into account in order to improve the formation of a culture of healthcare of students and a number of features of this process are determined: increasing the effectiveness of future professional activities of students is associated with many health-destructive factors (hypodynamia, high emotional expenditure and stress, tension of the organs of vision, which arising as a result of responsible work with documents, systematic and long-term work with computer technology), which can be eliminated using the material with time-saving content in the process of professional training of students; the formation of a culture of health preservation of students on the basis of interdisciplinary integration, which is based on the interpenetration of healthcare-saving content of educational disciplines. The results of the study made it possible to study the state of the formation of the health culture of students. Using questionnaires, psychomotor and psychosomatic tests, it was found that 27.91% of students showed a high level of health care, 38.37% were adequate, 30.23% satisfactory, 3.49% were low; the average indicator was 3.91 points. We found and compared the effectiveness of the motivation of students of control and experimental groups to form a culture of health preservation on the basis of interdisciplinary integration. The digital indicators of the obtained results testify to the expediency of using the author's technique in the process of studying the following disciplines: "Safety of Life", "Philosophy", "History of Ukrainian Culture", "Physical Education".

The results of our study indicate the need to organize and use new approaches to the formation of a culture of healthcare of students. It is advisable to combine the material content of several disciplines on the basis of interdisciplinary integration regarding the preservation of health.

Key words: healthcare, health, students, physical culture, specialists.

Постановка проблеми й аналіз результатів останніх досліджень. Культура здоров'язбереження студентів є одним із складників фізичної культури та загальної культури майбутніх фахівців [4]. Одним із шляхів формування культури здоров'язбереження в процесі фахової підготовки є проведення занять з фізичного виховання, що здійснюється у вищих навчальних закладах відповідно до навчальних програм, затверджених у встановленому порядку.

Дослідженню проблем професійної підготовки майбутніх фахівців до здоров'язбережувальної діяльності приділяють належну увагу як вітчизняні, так і зарубіжні вчені. Науковці присвячували наукові розвідки проблемі формування здорового способу життя й культури здоров'я в процесі підготовки майбутніх фахівців певного профілю: учителів (Ю. Мосейчук [5], Л.Романишина [3]), економістів (Н. Башавець [1], Ю. Палічук [2, 6]), професійної фізкультурної освіти (О. Ахвердова).

Мета дослідження з'ясувати ефективність мотивації студентів до формування культури здоров'язбереження на засадах міждисциплінарної інтеграції.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань був використаний аналіз, узагальнення науково-методичної літератури, анкетування, тести. В дослідженні брали участь 208 студентів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та викладачі, які проводять заняття з дисциплін: “Безпека життєдіяльності”, “Філософія”, “Історія української культури”, “Фізичне виховання”. Дослідження проводилось у два етапи. Констатувальний етап експериментального дослідження полягав у тому, що визначено контрольну (КГ – 86 студентів) та експериментальну (ЕГ – 122 студенти) групи й проведено діагностику мотивації студентів. Результати визначали як сформованість мотиваційно-світоглядного компонента культури здоров'язбереження.

На другому етапі проводився формувальний педагогічний експеримент. Студенти КГ вивчали дисципліни “Філософія”, “Історія української культури”, “Безпека життєдіяльності”, “Фізичне виховання” за традиційними методиками згідно із загально прийнятими навчальними програмами. Підготовка студентів ЕГ здійснювалася за авторською експериментальною методикою.

Результати досліджень та їхнє обговорення. Проведене дослідження дало можливість встановити ефективність впливу запропонованої методики на формування культури здоров'язбереження студентів. Зокрема встановлено, що 27,91% студентів досягли високого рівня культури здоров'язбереження, 38,37% – достатнього, 30,23% – задовільного, 3,49% мали низький та середній рівні (табл. 1).

Таблиця 1

Рівні сформованості культури здоров'язбереження у студентів

Компоненти	Групи і етап контр.	Рівні								СП
		високий		достатній		задовільний		низький		
		КС	%	КС	%	КС	%	КС	%	
Мотиваційно-світоглядний	КГ-ВК	24	27,9	30	34,8	27	31,4	5	5,8	3,8
	КГ-ПК	26	30,2	32	37,2	26	30,2	2	2,3	3,9
	ЕГ-ВК	33	27,0	44	36,0	37	30,3	8	6,5	3,8
	ЕГ-ПК	71	58,2	12	9,83	39	31,9	0	0	4,2

Примітки: КС – к-сть студентів; СП – середній показник.

Ми виявили і порівняли результативність мотивації студентів контрольних та експериментальних груп до формування культури здоров'язбереження на засадах міждисциплінарної інтеграції. Кількісні показники свідчать про доцільність використання авторської методики в процесі вивчення таких дисциплін: “Безпека життєдіяльності”, “Філософія”, “Історія української культури”, “Фізичне виховання”.

Висновок

Результати нашого дослідження свідчать про необхідність організації та використання нових підходів до формування культури здоров'язбереження студентів. Доцільно поєднувати зміст матеріалу кількох дисциплін на засадах міждисциплінарної інтеграції стосовно збереження здоров'я.

Перспективи подальших досліджень. Проведене наукове дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми та засвідчує необхідність подальшої розробки за таким перспективним напрямком, як використання інноваційних педагогічних здоров'язбережувальних технологій.

1. Башавець НА. Педагогічні умови, що сприяють реалізації технології формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх фахівців. Науковий вісник Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Умань : РВЦ "Софія", 2009; Ч.1: 12-23.
2. Палічук ЮІ. Застосування здоров'язбережувальних технологій у вищих навчальних закладах економічного профілю. Монографія. Чернівці-Вижниця : Черемош, 2014. 258 с.
3. Романишина Л. Теоретичний аналіз здоров'язберігаючих технологій у підготовці майбутніх учителів. Науковий вісник Чернівецького університету. Педагогіка і психологія. 2012; 631: 110–116.
4. Kozhokar M, Kurnyshev Y, Palichuk Y, Balatska L, Yarmak O, Galan Y. Monitoring of the physical fitness of 17–19 year old young men during physical education. Journal of Physical Education and Sport. 2018; 18, Art. 286: 1939-1944.
5. Moseichuk Y, Hakman A, Nakonechnyi I, Liasota T, Palichuk Y, Vaskan I. Training methodology and didactic bases of technical movements of 9–11-year-old volleyball players. Journal of Physical Education and Sport. 2017; 17(4), Art. 302: 2638-2642.
6. Palichuk Y., Dotsyuk L., Kyselytsia O., Moseychuk Y., Martyniv O., Yarmak O., Galan Y. The influence of means of orienteering on the psychophysiological state of girls aged 15–16-years. Journal of Human Sport and Exercise. 2018; 13, No 2: 443-454.

References:

1. Bashavets NA. (2009). Pedagogichni umovy, cho spryiaut realizatsii tekhnolohii formuvannia kultury zdoroviazberezhennia yak svitohlyadnoi oriyentatsii maybutnikh fakhivtsiv [Pedagogical conditions contributing to the implementation of the technology of forming a culture of health preservation as a world-view orientation of future professionals]. Naukovyy visnyk Umanskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Pavla Tychyny. Scientific herald of Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University. Part 1. (pp. 12-23). Uman: RVC "Sofia".
2. Palichuk Yu. I. (2014). Zastosuvannya zdorovyazberezhuvalnykh tekhnolohiy u vyshchykh navchalnykh zakladakh ekonomichnoho profilu [Application of healthcare-saving technologies in higher educational institutions of the economic profile]. Monograph. Chernivtsi-Vyzhnytsia: Cheremosh.
3. Romanyshyna L. (2012). Teoretychnyi analiz zdorovyazberihayuchykh tekhnolohii u pidhotovtsi maybutnikh uchyteliv [Theoretical analysis of health-saving technologies in the training of future teachers] Naukovyy visnyk Chernivetskoho universytetu. Pedahohika i psykholohiya – Scientific herald of Chernivtsi University. Pedagogy and psychology. Issue 631: 110-116.
4. Kozhokar M, Kurnyshev Y, Palichuk Y, Balatska L, Yarmak O, Galan Y. (2018). Monitoring of the physical fitness of 17–19 year old young men during physical education. Journal of Physical Education and Sport. Vol. 18, Art. 286: 1939-1944.
5. Moseichuk Y, Hakman A, Nakonechnyi I, Liasota T, Palichuk Y, Vaskan I. (2017). Training methodology and didactic bases of technical movements of 9–11-year-old volleyball players. Journal of Physical Education and Sport. Vol. 17(4), Art. 302: 2638-2642.
6. Palichuk Y, Dotsyuk L, Kyselytsia O, Moseychuk Y, Martyniv O, Yarmak O, Galan Y. (2018). The influence of means of orienteering on the psychophysiological state of girls aged 15–16-years. Journal of Human Sport and Exercise. Vol. 13, No 2: 443-454.

Цитування на цю статтю:

Мосейчук ЮЮ, Палічук ЮІ. Мотивація формування культури здоров'язбереження у студентів на засадах міждисциплінарної інтеграції. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. 2019 Берез 26; 33: 142-144

Відомості про автора:

Мосейчук Юрій Юрійович – доктор педагогічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна)

e-mail: yr-mosey@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-2457-6552>

Палічук Юрій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна)

e-mail: palichukyura@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-6616-1649>

Information about the author:

Moseichuk Yuriy Yuryiovych – Doctor of Education, Associate Professor (Ph. D.), Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University (Chernivtsi, Ukraine)

Palichuk Yuriy Ivanovych — Candidate of Science (Education), Associate Professor (Ph. D.), Associate Professor (Ph. D.), Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University (Chernivtsi, Ukraine)